

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czyżach, Czyże 98, 17 – 207 Czyże, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „GOPS”.

p.o. Kierownika Ośrodka od dn. 15 maja 2014 r. jest p. Alina Iwaniuk.

Kontrolę w dniach 17-18.06.2014 r. przeprowadziły:

- 1) Monika Maliszewska – inspektor wojewódzki – kierująca zespołem inspektorów,
- 2) Wioleta Bagińska – główny specjalista,

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli Nr 1/2014 i Nr 2/2014, znak: PS-I.431.1.28.2014.MM z dnia 02.06.2014 r., wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Z-cę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej p. Katarzynę Mularz.

Wyjaśnień udzielała p. Alina Iwaniuk – p.o. Kierownik GOPS.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), zwanego dalej „rozporządzeniem”, od dnia 01.01.2013 r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono:

GOPS w Czyżach realizuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie na podstawie § 2 ust. 11 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżach, stanowiącego załącznik do uchwały Nr III/15/10 Rady Gminy Czyże z dnia 30 grudnia 2010r. w *sprawie statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżach*.

Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest uregulowana w zakresach czynności 2 starszych pracowników socjalnych (z dnia 01.08.2013 r. i 28.08.2013 r.) oraz pracownika socjalnego (z dnia 02.06.2014 r.).

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy).

W Gminie Czyże opracowano i realizowano Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2013, stanowiący załącznik do uchwały Nr 4.23.2011 Rady Gminy Czyże z dnia 1 lutego 2011 r. w *sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie lata 2011 – 2013”*. Program nie zawierał pełnej nazwy, określonej w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Stwierdzono brak rzetelnej diagnozy, harmonogramu realizacji poszczególnych działań oraz sposobu monitorowania i sprawozdawczości.

(strona 27-30, akt kontroli)

Realizacja zadań wynikających z ww. Programu została przedstawiona w formie dokumentu z dnia 02.01.2014 r. „*informacja z realizacji zadań wynikających z uchwały Rady Gminy Nr 4.23.2011 z dnia 1 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2013*”, podpisanej przez ówczesnego Kierownika p. Barbarę Stepaniuk.

(strona 63-66, akt kontroli)

W Gminie Czyże opracowano kolejny *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie na lata 2014 – 2019*, stanowiący załącznik do Uchwały Nr 33.173.2014 Rady Gminy Czyże z dnia 28 marca 2014 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie na lata 2014 – 2019”, zwany dalej „Programem”.

W pkt. I „Podstawy prawne” wymienione są zadania własne gminy, które są niezgodne z zadaniami wymienionymi w art. 6 ust. 2 ustawy. Program zawiera lakoniczną diagnozę zjawiska przemocy na terenie gminy Czyże.

Program wskazuje cel główny i cele szczegółowe. Określono w nim adresatów oraz zadania i działania, których realizacja ma charakter ciągły. Jako jedno z zadań zmierzających do realizacji Celu V „Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie” wymienia się Zadanie 1. „*Działania korekcyjno-edukacyjne, w tym programy dla sprawców osadzonych w Areszcie Śledczym oraz nieletnich sprawców przemocy.*” Art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy stanowi, że opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat.

Monitorowanie programu będzie polegało na zbieraniu danych od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania podmioty składają do 31 stycznia każdego roku do Zespołu Interdyscyplinarnego. Kierownik Ośrodka każdego roku, do dnia 31 marca przedłożyły sprawozdanie z realizacji programu Radzie Gminy.

(strona 33-50, akt kontroli)

W 2014 r. do dnia kontroli realizowano zadania wynikające z *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2019*, które zostały wymienione w protokole z przyjęcia ustnych wyjaśnień.

(strona 13, akt kontroli)

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy).

Poradnictwo socjalne udzielane jest telefonicznie oraz w trakcie przeprowadzania wywiadów środowiskowych. Z poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego osoby korzystają w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czyżach nie prowadzi rejestru udzielonych porad w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w związku z powyższym nie jest możliwe ustalenie ilości udzielonych porad.

(strona 13-14, akt kontroli)

Z protokołu z przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika iż w Gminie Czyże podejmowano działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W Zespole Szkół w Czyżach w ramach programu „Postaw na rodzinę” rozpowszechniane były ulotki propagujące pozytywny wizerunek rodziny, informujące o sposobach rozwiązywania konfliktów bez przemocy, a także zawierające dane o instytucjach świadczących pomoc. Pedagog szkolny w miarę potrzeb prowadzi rozmowy z dziećmi i ich rodzicami z rodzin zagrożonych przemocą.

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia (art.6 ust 2 pkt 3 ustawy).

W kontrolowanym okresie nie kierowano osób do ośrodków wsparcia, ponieważ nie zachodziła taka potrzeba. Nie opracowano procedury, w przypadku zaistnienia konieczności umieszczenia osoby z terenu gminy w ośrodku wsparcia.

Prowadzenie interwencji w trybie odebrania dziecka z rodziny w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie(art. 12 a ustawy).

W okresie objętym kontrolą nie wykonywano czynności, o których mowa w art. 12a ustawy, tj. nie odbierano dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie.

Tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych (art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy).

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy przyjęto uchwałę w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (uchwała Nr 8.38.2011 Rady Gminy Czyże z dnia 25 maja 2011r.).

(strona 51-52, akt kontroli)

Zespół interdyscyplinarny (dalej zwany ZI) został powołany Zarządzeniem Nr 60.2011 Wójta Gminy Czyże z dnia 4 listopada 2011r., z późn. zm. w sprawie powołania i składu Zespołu Interdyscyplinarnego. Ustalono, iż ostaną zmiana składu ZI miała miejsce 2 czerwca 2014 r.

(Zarządzenie Nr 247.2014 Wójta Gminy Czyże z dnia 2 czerwca 2014r.) Skład ZI zgodny z art. 9a ust. 3-5 ustawy.

(strona 53-58, akt kontroli)

Celem zapewnienia współpracy, w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań ZI, zgodnie z art. 9a ust. 8 podpisano porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z siedmioma podmiotami wchodzącymi w jego skład.

Przed przystąpieniem do prac członkowie ZI i grup roboczych złożyli Wójtowi Gminy Czyże oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań.

Tryb działania ZI, jego funkcjonowanie i zadania określa Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Czyże.

(strona 59-62 akt kontroli)

Stosownie do art. 9a ust. 7 ustawy posiedzenia ZI odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W roku 2013 ZI spotkał się 4 razy w terminach: 28.02, 21.06, 21.08, 21.11. – w jednym przypadku nie zachowano częstotliwości odbywania posiedzeń. Natomiast w roku 2014 odbyły się 3 posiedzenia w terminach: 03.01, 13.03, 05.06.

(strona 17-18, akt kontroli)

Ustawa w art. 9b ust. 1 i 2 wymienia zadania ZI. Z przeanalizowanej dokumentacji oraz protokołu z przyjęcia ustanych wyjaśnień wynika, iż ZI realizuje te zadania.

(strona 19-20, akt kontroli)

Do indywidualnych przypadków powoływano grupy robocze (GR), zgodnie z art. 9a ust. 11, w składzie dostosowanym do potrzeb danej rodziny. W 2013 r. odbyły się 3 posiedzenia GR, w 2014 r. – 2.

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną ZI, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy. Przedstawiona dokumentacja zawiera listy obecności członków uczestniczących w posiedzeniach, protokoły z posiedzeń ZI i grup roboczych (GR), a także dokumentację indywidualną.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek prowadził 17 spraw w ramach procedury NK – 10 wszczętych w 2013 r., 7 wszczętych w 2014 r. Procedurę w 2013 r. zamknięto w 3 sprawach i w 2014 r. w 6.

Kontroli poddano 6 losowo wybranych akt:

1. NK.8120.1.2013/14
2. NK.441.2.2014
3. NK.8120.4.2013
4. NK.8120.6.2013/14
5. NK.8120.2.2013/14
6. NK.441.1.2014

W skontrolowanych sprawach stwierdzono:

- 1) przekroczenie terminu przekazania wypełnionego formularza NK-A do przewodniczącego ZI przez podmiot wszczynający procedurę tj. Policję, co jest niezgodne z § 7 ust.1 rozporządzenia-akta 1,4.
- 2) brak dokumentacji potwierdzającej zaproszenie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie oraz wezwania osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc na spotkanie ZI/GR, co jest niezgodne z § 16 ust 1 pkt 3 rozporządzenia i z § 17 ust , a także § 10 ust. 1 rozporządzenia (akta nr 1,2,3,4,5,6).
- 3) brak uzupełnionego formularza NK – C oraz NK - D, co jest niezgodne z § 8 ust. 2, 6 rozporządzenia – dotyczy akt nr 1,2,3,5,6.
- 4) protokół z zakończenia procedury nie zawiera opisu podjętych działań - co jest niezgodne z § 18 ust.2 - dotyczy akt nr 1,2,3.
- 5) brak dokumentacji potwierdzającej powiadomienie podmiotów uczestniczących w procedurze o jej zakończeniu, co jest niezgodne z § 18 ust.3 rozporządzenia - dotyczy akt nr 1,2,3,6.
- 6) brak dokumentacji potwierdzającej podejmowanie działań przez ZI lub GR w stosunku do rodzin objętych procedurą w ramach opracowanego Indywidualnego Planu Pomocy, co jest niezgodne z

§ 10 ust 1 rozporządzenia (akta nr 4,6); długie (miesięczne i dłuższe) odstępy między wpływem NK-A do przewodniczącego ZI a podjęciem działań wobec rodziny (akta nr 1,5).

(strona 67-78, akt kontroli)

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Za nieprawidłowości i uchybienia powstałe w okresie od 1.01.2013 r. do dnia kontroli odpowiedzialne są osoby kierujące Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czyżach, tj.:

1. do 30.06.2013 r. – p.o. Kierownika p. Eugeniusz Kondraciuk,
2. od 01.07.2013 r. do 30.04.2014 r. – Kierownik p. Barbara Stepaniuk,
3. od 15.05.2014 r. – p.o. Kierownika p. Alina Iwaniuk.

(strona 23-24 akt kontroli)

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

Zgodnie z § 18 ust. 1- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz.718) Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżach przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżach.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w zeszycie kontroli prowadzonej przez GOPS w Czyżach pod numerem 1/2014.

Czyże, 2014 r. 07. 07

.....
(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

Alina Iwaniuk /-/

.....
(podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)

Monika Maliszewska /-/

.....

Wioleta Bagińska /-/

.....
podpisy kontrolujących

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam:
Czyże, 2014r.07. 07

Z up. Wójta
/-/

Alina Iwaniuk
p.o. KIEROWNIKA
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżach

.....
(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)